

Zo leer je bomen en struiken in de praktijk

In een kleine groep op zaterdag door een stad of dorp lopen en daar zoveel mogelijk bomen en struiken bekijken. Dat was het idee van Cees van der Linden en het blijkt dé manier om bomen en struiken te leren kennen. Daadkrachtig als hij is, startte hij daarom in april 2012 de eerste leergang in zijn geboorteplaats Den Haag met zeven deelnemers.

Blad van *Acer rubrum*, Bilderdijkpark in Bussum
Foto: Harry de Coo

Wat startte als een experiment, is uiteindelijk een vast onderdeel van het leerprogramma van de NDV geworden. Cees koos verschillende steden en dorpen uit en bereidde zich, vaak vergezeld door Hans van Selm, goed voor op de wandeling. Als deelnemer kreeg je een looplijst met plantennamen in je handen. Vervolgens ging je de route langs en zag je een keur van beplantingen. Inmiddels heeft Cees 35 leergangen gelopen met tussen de 6 en 16 deelnemers. Bomen kijken in 'klein comité' is volgens Cees de sleutel tot efficiënt planten leren. Niet teveel kletsen onderling, behalve uiteraard tijdens de lunchpauze. Maar als we lopen, voeren we het gesprek met Cees. Dan gaat het niet alleen om de plantherkenning, maar ook over de andere zaken zoals de plantplek, geschiktheid, snoei, bloei en sierwaarde.

De wijk Scandia in Geldrop is zo'n voorbeeld van een interessante wandeling. Deze wijk is destijds gebouwd door Philips voor zijn hogere personeel en had als uitgangspunt dat de groenvoorziening van voor- en zijtuinen een parkachtig aanzicht moest hebben, dus zonder erfafscheidingen. Nu is het een wijk met koopwoningen waar de groenfilosofie van destijds nog steeds wordt toegepast. We keken daar niet alleen naar het bijzondere groen,

Ostrya virginiana geënt op *Carpinus betulus* in de Van Strijlandstraat, Hilversum
Foto: Michiel de Koster

maar spraken ook met bewoners. We merkten dat ze zich prettig voelden bij het mooie groen en de ondersteuning van een wijkcomité en de ingeschakelde hovenier.

Het Burgemeester Berkhoutpark uit de jaren 30 in Voorschoten is ook meermaals bezocht. We bleven daar altijd even staan bij de groep van de oude botanische appels. Cees heeft ons één keer meegenomen in het voorjaar tijdens de bloei en ons aan de hand van de tabellen laten determineren. We kwamen gezamenlijk tot drie mogelijke benamingen. We leerden dat de zekerheid van benaming er niet altijd is.

Legendarisch was ook de wandeling in het Bilderdijkpark in Bussum. Een prachtig park in een wijk uit de jaren dertig. Cees liet achteraf de gemeente weten dat het onderhoudsniveau van het park omhoog moet, de C-status is het park onwaardig. Het determineren van een mooie hangende *Acer* was een groot probleem. De gemeente had de boom gekocht als *Acer saccharinum* maar dat werd betwijfeld. Piet de Jong hielp ons uit de brand nadat we hem takmateriaal hadden gestuurd. Ook al waren de bladeren afwijkend, Piet wees ons erop dat bepaalde kenmerken wezen naar *Acer rubrum*. Voor de deelnemers een belangrijk moment. Als we het niet weten, is het fijn dat we op

deskundigheid van anderen kunnen rekenen. Zo werkt leren ook!

Cees heeft uiteindelijk elf jaar lang leergangen gelopen met de NDV en daarbij 15 verschillende plaatsen aangedaan. Hij heeft zelf goede herinneringen aan de wandelingen door het Cantonspark in Baarn en de begraafplaatsen in Haarlem en Hilversum. Spectaculair waren de *Ostrya virginiana* hoog veredeld op *Carpinus betulus* in de Van Strijlandstraat in Hilversum en de enorme *Quercus coccinea* links aan het begin van de Noorderbegraafplaats. Nog even een weetje van Cees: bij twijfel, vouw het blad van de betreffende Eik dubbel, passen de twee helften op elkaar dan is het *Quercus palustris*, zo niet dan is het *Quercus coccinea*.

Dank Cees voor dit pionierswerk. Anderen nemen inmiddels het stokje over van Cees en dat bewijst dat het idee van hem om op deze wijze planten te leren wortel heeft geschoten. Cees zal de komende jaren nog een enkele keer een leergang aanbieden in zijn woonplaats Amersfoort. En om Cees nog een keer te citeren: 'zeg bij boom- en struikaangelegenheden nooit *nooit* en nooit *altijd*'. Dat is het mooie van de leergangen, het biedt de mogelijkheid om te leren en te discussiëren in de praktijk.